

Enheten för handel och tekniska regler
Fredrik Gisselman

YTTRANDE
2019-02-20 Dnr 2019/00310-2

Finansdepartementet

Höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen vid viss användning samt höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I enlighet med myndighetens instruktion ska Kommerskollegium inom sitt verksamhetsområde integrera frågor om hållbar utveckling i sitt arbete (se § 10, p 2 i förordningen (2012:990) med instruktion för Kommerskollegium). Yttrandet inskränker sig till de delar av promemorian som berör kollegiets ansvarsområden.

Allmänna synpunkter på förslag om höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen vid viss användning

Kommerskollegium ställer sig positivt till förslag som innebär att miljöskadliga utsläpp prissätts i enlighet med dess samhälleliga skadekostnad. En utfasning av subventioner till fossila bränslen bidrar både till en effektiv användning av samhällets resurser och kan dessutom bidra till att målen om att uppnå en klimatneutral ekonomi uppnås.

Kommerskollegium anser dock att det kan finnas en problematik när Sverige inför styrmedel som innebär högre kostnader för industrin i Sverige än i övriga EU och världen. Detta eftersom sådana

kostnadsökningar kan leda till koldioxidläckage, det vill säga att produktion av dessa varor förläggs i andra länder med lägre miljökrav. Detta kan både leda till att de totala utsläppen ökar, samtidigt som Sveriges ekonomi och sysselsättning påverkas negativt. Promemorian nämner också detta som ett potentiellt problem. Dock genomförs ingen analys av risken för koldioxidläckage. Kommerskollegium anser att konsekvensanalysen tydligare bör analysera hur stora dessa risker är för olika sektorer och produkter, och vid behov beaktar resultaten i utformningen av styrmedlen. Risken för koldioxidläckage bör vara större i förslaget om slopad skattenedsättning för diesel i gruvindustriell verksamhet än i förslaget för ändrad bränslebeskattning av viss värmeproduktion varför fokus på en sådan analys kan läggas på det förstnämnda förslaget.

Förslaget om att ta ut 91 % koldioxidskatt av den generella nivån för kraftvärmeverk som omfattas av EU ETS kommer att innebära att dessa verksamheter blir föremål för två styrmedel som båda syftar till att minska koldioxidutsläpp. Dels EU ETS och dels den svenska skatten. Kommerskollegium anser att ett mer effektivt alternativ för att uppnå de svenska målen vore att sträva efter att den EU-gemensamma lösningen EU ETS skärps i enlighet med dessa.

Förslag om höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

Kommerskollegium har tidigare yttrat sig över SOU 2015:30 som utredde införande av skatt på vissa konsumentvaror som innehåller kemikalier. Kollegiet anser fortfarande att det som framfördes i detta yttrande,¹ det vill säga att införa regleringar för att minska användningen av kemikalier på EU-nivå, vore att föredra framför särskild svensk lagstiftning. Detta eftersom sådan lagstiftning i mindre utsträckning skulle påverka handel och konkurrens och ändå kunna uppnå det eftersträvarvärda skyddsintresset.

Kollegiet håller i övrigt med om de slutsatser i promemorian som säger att skatteökningarna kan innebära att importen av elektronikprodukter från länder med lägre krav på kemikalieinnehåll i produkter ökar. Kommerskollegium bedömer att riskerna med detta bör utredas ytterligare.

I konsekvensanalysen framgår att den tidigare införda skatten skulle öka den utländska e-handeln med 0,4 procentenheter på bekostnad av varor

¹ Kommerskollegiums yttrande över SOU 2015:30. Dnr 2015/00787

sålda i Sverige. Konsekvensanalysen innehåller dock inga beräkningar av hur den nu föreslagna skatten kommer att öka e-handeln eller påverka handelsmönstren. Kommerskollegium anser att sådana beräkningar bör genomföras för att kunna bedöma risken för att mängden produkter med önskade kemikalier som finns i omlopp ökar som en följd av att e-handeln ökar på bekostnad av svenskt försålda produkter.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter ((EU) 2015/1535).²

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.³ Tekniska föreskrifter kan även vara regler för etablering av e-tjänsteleverantörer eller leverans av e-tjänster.⁴ Om regeringskansliet inte anmäler tekniska föreskrifter, fast regeringskansliet borde gjort det, förlorar de tekniska föreskrifterna sin rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁵

Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas,⁶ med undantag för om EU-lagstiftningen ger medlemsländerna ett stort utrymme för olika nationella lösningar och medlemsstaten väljer att utnyttja detta utrymme.⁷

I promemorian föreslår Finansdepartementet höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen samt höjd skatt på kemikalier i viss elektronik.

Tekniska föreskrifter som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder är anmälningspliktiga när de syftar till att uppmuntra

² Andra procedurer är de i enlighet med tjänstedirektivet (2006/123/EG) samt Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

³ Anmälningsdirektivet artikel 1.1(f).

⁴ Anmälningsdirektivet artikel 1.1(f).

⁵ Mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁶ 11 § förordningen om tekniska regler.

⁷ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

konsumtion av en given produkt eller e-tjänst.⁸ Det är alltså inte skattebestämmelserna i sig som är anmälningsskyldiga, utan de tekniska föreskrifter som är kopplade till skattebestämmelserna.⁹

Under förutsättning att de remitterade förslagen enbart reglerar vissa specifika skattesatser och inte uppställer några nya tekniska krav för att dessa skattesatser ska tillämpas, bedömer Kommerskollegium att förslaget inte behöver anmälas enligt anmälningsskyldighetsdirektivet.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström i närvaro av utredaren Kristina Loboda samt utredaren Fredrik Gisselman, föredragande.

Oscar Wåglund Söderström

Fredrik Gisselman

⁸ Anmälningsskyldighetsdirektivet artikel 1.11, st 2, strecksats 3.

⁹ Jfr EU-domstolens dom i mål C-98/14, Berlington Hungary (2015) p. 95-96.